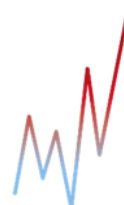

Budoucnost evropského energetického trhu

**Podkladový dokument
pro jednání kulatého stolu
Národního konventu o EU**

Jan Svoboda, Tomáš Jungwirth, Vít Dostál

Obsah

Úvod	4
1. Jak může Evropa využít současnou energetickou krizi jako příležitost k řešení slabín fungování evropského energetického trhu?	6
2. Které nástroje by měly členské státy a unijní instituce využít ke zvýšení energetické bezpečnosti a nezávislosti na třetích zemích?	8
3. Jakou roli v zajištění evropské energetické bezpečnosti může sehrát Zelená dohoda pro Evropu ve světle událostí posledních týdnů?	10
4. Které priority by Česko mělo v souvislosti s evropským energetickým trhem prosazovat?	11

Energetická krize, vysoké ceny energií a s nimi spojené negativní sociální dopady vedly k zahájení úvah nad budoucností vnitřního trhu s elektřinou a zemním plynem a jeho schopností dlouhodobě a za přijatelných nákladů zajistit potřeby evropských domácností a firem. Invaze Ruska na Ukrajinu dala již probíhajícím diskuzím novou dynamiku. Do popředí se dostává otázka energetické bezpečnosti, chápané stále silněji jako nezávislost na dodávkách fosilních paliv z potenciálně nestabilních či přímo nepřátelských zemí a regionů.

V reakci na eskalaci situace na energetických trzích vydala Evropská komise sdělení REPowerEU, které cílí na snížení závislosti na ruském plynu o dvě třetiny do konce letošního roku a dosažení plné nezávislosti EU na dovozu fosilních paliv z Ruska do roku 2030. Lídři EU se k tomuto cíli zavázali v deklaraci z Versailles z 10. a 11. března 2022. Podle výkonného místopředsedy Evropské komise Franse Timmermanse by měly být řešeními do budoucna dovoz zkapalněného plynu, rychlý růst obnovitelných energií a snížení energetické náročnosti budov. Současná krize zároveň vybízí k zefektivnění vnitřního trhu s energiemi. V této souvislosti se hovoří mimo jiné o zajištění naplnění plynových zásobníků, navýšení kapacity interkonektorů, rozšiřování a digitalizaci přenosové a distribuční soustavy, elektrifikaci v dopravě a v průmyslu nebo o možnosti společného unijního nákupu a skladování energetických komodit včetně zemního plynu.

Významnou roli v dosažení strategických cílů EU v oblasti energetiky může sehrát Zelená dohoda pro Evropu a probíhající projednávání balíčku Fit for 55, který vytváří příležitosti k diverzifikaci a decentralizaci zdrojů energie i dosažení nezbytných úspor. Zmíněná témata budou rezonovat obzvláště v době českého předsednictví v Radě Evropské unie, jehož termín se ostatně překrývá s přípravou na nadcházející zimní období zvýšené spotřeby.

Otázky k prodiskutování na kulatém stole:

- 1. Jak může Evropa ze současné krize učinit příležitost k řešení slabin fungování evropského energetického trhu?**
- 2. Které nástroje by měly členské státy a unijní instituce využít ke zvýšení energetické bezpečnosti a nezávislosti na třetích zemích?**
- 3. Ve světle událostí posledních týdnů, jakou roli v zajištění evropské energetické bezpečnosti může sehrát Zelená dohoda pro Evropu?**
- 4. Které priority by Česko mělo v souvislosti s evropským energetickým trhem prosazovat?**

Úvod

Přetrvávající energetická krize odhalila mnoho slabin fungování evropského energetického trhu. Klíčovým unijním cílem v oblasti energetiky je „zajistit fungující trh se spravedlivým přístupem a vysokou úrovní ochrany spotřebitele“.¹ Rostoucí velkoobchodní ceny se však promítají do účtů domácností a firem. Mnoho spotřebitelů po celé Evropě tak bylo a stále je vystaveno rekordním výdajům za energie. Podle analýzy Evropské komise se mezi roky 2019 a 2021 cena za velkoobchodní elektřinu zvýšila průměrně v rámci celé EU o 230 %. Ceny plynu na evropských burzách stouply dokonce o 429 %.² V prosinci 2021 přesáhly spotové ceny za elektřinu rekordních 400 EUR za megawatthodinu.³

Vysoké ceny mají za následek krach mnoha dodavatelů energií. Od října 2021 oznámilo v České republice ukončení aktivit 17 firem, z nichž největší byla skupina Bohemia Energy se zhruba 900 000 odběrnými místy.⁴ Celkem přišlo o svého dodavatele asi milion zákazníků, kteří dočasně přešli pod tzv. dodavatele poslední instance.⁵ Podle studie společnosti PAQ Research se měsíční náklady spojené s energiemi u průměrné domácnosti už ke konci roku 2021 meziročně zvýšily o bezmála 1 000 Kč.⁶

Nedostatečné naplnění evropských plynových zásobníků ze strany Gazpromu je pokládáno za jeden z důvodů, proč energetická krize nabyla takových rozměrů a proč ceny plynu meziročně stouply o stovky procent. Asi 40 europoslankyň a europoslanců vyzvalo Komisi v dopise odeslaném v září minulého roku k prošetření možné manipulace s trhem ze strany ruského dodavatele zemního plynu.⁷ Generální tajemník NATO Jens Stoltenberg i ředitel Mezinárodní energetické agentury Fatih Birol otevřeně obvinil Rusko z manipulace trhu s plynem. Podle Birola poslal Gazprom v posledních měsících minulého roku do Evropy o asi 25 % méně plynu než obvykle, a to navzdory prudkému nárůstu poptávky po plynu po hospodářském propadu v roce 2020.⁸

Ruská invaze na Ukrajinu dala diskuzím o fungování evropského energetického trhu nový rozměr. Energetická bezpečnost se nyní těší ještě větší pozornosti než v uplynulých letech. Členské státy si uvědomily omezení, která plynou ze závislosti na ruských fosilních palivech. Podíl Ruska na dovozu zemního plynu do EU byl v roce 2021 přibližně 45 %, uhlí bezmála 46 % a ropných produktů

¹ „Internal Energy Market“, Fact Sheets of the European Union,

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/45/internal-energy-market>.

² Mezi zářím 2019 a zářím 2021; viz „Communication from the European Commission: Tackling rising energy prices: a toolbox for action and support“, COM(2021) 660 final, 13. října 2021, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0660&from=EN>.

³ Yana Popkostova, „Europe’s energy crisis conundrum“, EUISS, 28. ledna 2022, <https://www.iss.europa.eu/content/europes-energy-crisis-conundrum>.

⁴ „Dodavatel energií Bohemia Energy končí, měl zhruba 900 000 klientů“, ČTK, 13. října 2021, <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/dodavatel-energi-bohemia-energy-konci-mel-zhruba-900-000-klientu/2102715>.

⁵ „Padli další dva dodavatele energií. Měli stovky klientů“, Seznam zprávy/ČTK, 10. března 2022, <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-firmy-padli-dalsi-dva-dodavatele-energi-meli-stovky-klientu-192899>.

⁶ Michaela Kudrnáčová, „Průměrná domácnost si za energie připlatí 940 Kč měsíčně. Pomoci může odstopování příspěvku“, PAQ research, 15. prosince 2021, <https://www.paqresearch.cz/post/pr%C5%AFm%C4%9Brn%C3%A1-dom%C3%A1cnost-si-za-energie-p%C5%99iplat%C3%AD-940-k%C4%8D-pomoci-m%C5%AF%C5%BEE-odstopov%C3%A1n%C3%AD-p%C5%99%C3%ADsp%C4%9Bvku-na-bydlen%C3%AD>.

⁷ Kate Abnett, „Group of EU lawmakers seeks probe of Gazprom’s role in gas price surge“, Reuters, 17. září 2021, <https://www.reuters.com/business/energy/group-eu-lawmakers-seeks-probe-gazproms-role-gas-price-surge-2021-09-17/>.

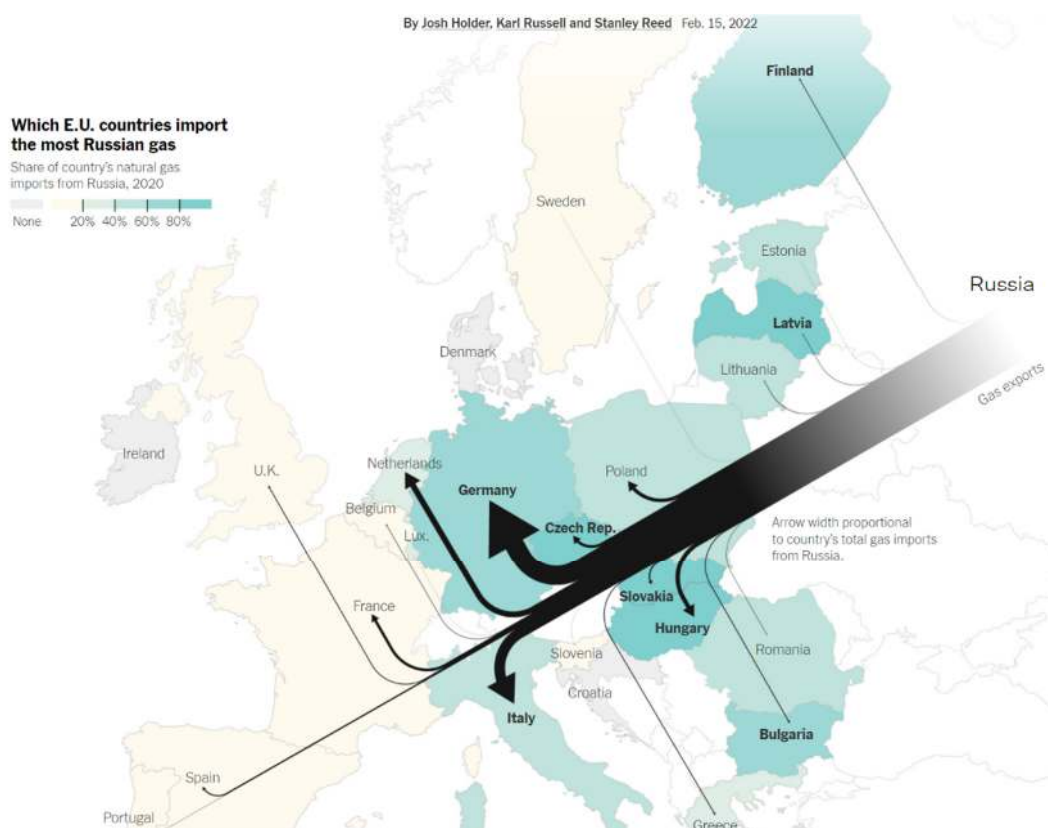
⁸ Jilian Ambrose, „Russia is orchestrating Europe’s gas crisis, says energy agency boss“, The Guardian, 12. ledna 2022, <https://www.theguardian.com/business/2022/jan/12/russia-europe-gas-crisis-international-energy-agency-boss>.

27 %, Česko je navíc závislé i na ruském exportu jaderného paliva.⁹ Sankce vůči Rusku mohou snadno zhoršit už tak napjatou situaci na evropském energetickém trhu. Státy přesto podnikají kroky k omezení ruských energetických dodávek do Evropy – například Německo pozastavilo certifikaci plynovodu Nord Stream 2 už den po vstupu ruských jednotek na ukrajinské území.¹⁰ Mezinárodní energetická agentura v březnu vydala návod, jak snížit spotřebu ropy, a desetibodový plán, jak snížit závislost EU na dovozu zemního plynu z Ruské federace.¹¹

Uvědomění si rizik dlouhodobé závislosti Evropské unie na dodávkách energií z Ruské federace ve výsledku vytváří příležitost k podnikání nezbytných opatření pro zajištění dlouhodobého fungování evropského energetického trhu.

Obrázek 1: Závislost zemí EU na dovozu zemního plynu z Ruska
(objemy a % z celkového dovozu, 2020)

Zdroj: The New York Times podle Eurostat a British Department for Business, Energy & Industrial Strategy

⁹ „Communication from the Commission to the European Parliament, REPowerEU: Joint European Action for more affordable, secure and sustainable energy“, 8. března 2022, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2022%3A108%3AFIN>; Sára Mazúchová, „Česko dumá, jak se zbavit ruského jaderného paliva. Zásoby má na dva roky“, iDnes.cz, 20. března 2022, https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/jaderne-palivo-peletky-cez-dukovany-temelin-drabova-rusko-zavislost.A220318_101044_ekonomika_maz.

¹⁰ Sarah Marsh a Madeleine Chambers, „Germany freezes Nord Stream 2 gas project as Ukraine crisis deepens“, Reuters, 22. února 2022, <https://www.reuters.com/business/energy/germanys-scholz-halts-nord-stream-2-certification-2022-02-22/>.

¹¹ „A 10-point plan to cut oil use“, IEA, březen 2022, <https://www.iea.org/reports/a-10-point-plan-to-cut-oil-use>; „A 10-point plan to reduce the European Union's reliance on Russian natural gas“, IEA, březen 2022, <https://www.iea.org/reports/a-10-point-plan-to-reduce-the-european-unions-reliance-on-russian-natural-gas>.

1. Jak může Evropa využít současnou energetickou krizi jako příležitost k řešení slabin fungování evropského energetického trhu?

V říjnu roku 2021, uprostřed energetické krize a rekordně vysokých cen za energii, volaly některé členské státy včetně České republiky v čele s Francií a Španělskem po úpravě fungování vnitřního trhu s elektřinou.¹² Devět států včetně Německa však další reformu trhů odmítlo s tím, že by měla existovat krátkodobá opatření na pomoc těm nejzranitelnějším, ale že by se Evropa měla zdržet dalekosáhlých reforem energetického trhu. Ve společném prohlášení uvedly: „Vzhledem k tomu, že cenové skoky mají globální příčiny, měli bychom být velmi opatrní, než budeme zasahovat do fungování energetických trhů.“¹³

Evropská komise ve sdělení k vysokým cenám energií z října 2021 pověřila Agenturu pro kooperaci evropských regulátorů (ACER), aby provedla analýzu fungování vnitřního trhu s elektřinou a zemním plynem. Finální zpráva by měla být dostupná v květnu 2022, předběžnou verzi však ACER zveřejnil již v listopadu 2021.¹⁴

Po ruské invazi na Ukrajinu se otázka energetické bezpečnosti, a především pak nezávislosti na dovozu fosilních paliv dostala opět do popředí. Podstatnější reforma vnitřních energetických trhů by mohla přispět k řešení nebo alespoň utlumení současné krize.

a. Zimní balíček – Clean Energy for all Europeans

Poslední zásadní regulační reformou, která měnila pravidla fungování evropského energetického trhu s elektřinou, byl balíček Čistá energie pro všechny Evropany. Tento tzv. zimní balíček z roku 2019, který měl zajistit připravenost trhu EU na dekarbonizaci energetiky, byl důležitým krokem k naplnění strategie Energetické unie, která má za cíl „spotřebitelům v EU – domácnostem a podnikům – poskytnout udržitelnou, konkurenceschopnou a dostupnou energii“.¹⁵

Část zimního balíčku zaměřující se na trh s elektřinou má čtyři prvky – směrnici a nařízení k fungování trhu, nařízení k připravenosti na rizika a nařízení zajišťující silnější postavení ACER. Balíček usiluje o „vytvoření moderního designu evropského trhu s elektřinou přizpůsobeného nové komerční realitě – flexibilnějšího, tržně založeného a lépe připraveného pro integraci většího podílu obnovitelných zdrojů energie“.¹⁶

Součástí směrnice o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou byl nově zavedený emisní limit pro elektrárny, které mohou být součástí tzv. kapacitních mechanismů. Elektrárny překračující 550 g CO₂/kWh musejí být od 1. ledna 2020

¹² „Germany and 8 other EU countries reject calls for market reform to curb energy crunch“, Euronews, 25. října 2021, <https://www.euronews.com/my-europe/2021/10/25/germany-and-8-other-eu-countries-reject-calls-for-market-reform-to-curb-energy-crunch>.

¹³ Kiray Taylo, „Nine EU countries reject Franco-Spanish push for electricity reforms“, Euractiv, 26. října 2021, <https://www.euractiv.com/section/electricity/news/nine-eu-countries-reject-franco-spanish-push-for-electricity-reforms/>.

¹⁴ „ACER submits to the European Commission its Preliminary Assessment of Europe's high energy prices and the current wholesale electricity market design“, ACER, 15. listopadu 2021, <https://www.acer.europa.eu/events-and-engagement/news/acer-submits-european-commission-its-preliminary-assessment-europes-high>.

¹⁵ „Energy union“, Evropská Komise, https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-strategy/energy-union_en.

¹⁶ „Clean Energy for all Europeans Package“, Evropská komise, https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-strategy/clean-energy-all-europeans-package_en.

z kapacitních mechanismů postupně vyloučeny. Směrnice se dále soustředí na podporu přeshraničního obchodu a regionální spolupráci.

b. Potřeba aktualizace fungování trhu s plynem

Zimní balíček ale upravil fungování pouze trhu s elektřinou. Evropský trh s plynem stále podléhá pravidlům z třetího energetického balíčku z roku 2009. I proto se v minulosti tolik hlasů zasazovalo o jeho opětovnou reformu.

V kontextu Radou schváleného navýšení dekarbonizačních cílů EU pro rok 2030 oznámila Evropská komise vydání balíčku Fit for 55. V prosinci 2021, tedy ještě před ruskou invazí na Ukrajinu, představila Komise v jeho rámci soubor legislativních návrhů na dekarbonizaci evropského trhu s plynem. Navržené reformy by měly usnadnit „zavádění obnovitelných a nízkouhlíkových plynů, včetně vodíku, a zajistit energetickou bezpečnost pro všechny občany v Evropě“.¹⁷ Komise dále navrhuje, aby dlouhodobé smlouvy na fosilní plyn nebyly prodlouženy po roce 2049.

c. Nový rámec pro dekarbonizaci trhů se zemním plynem, podpora využívání vodíku a snížení emisí metanu

Revize směrnice a nařízení o trhu s plynem, označená jako dekarbonizační balíček trhů s vodíkem a plynem, má specifikovat podmínky pro přechod od fosilního plynu k obnovitelným a nízkouhlíkovým plynům, zejména biometanu a vodíku, a posílit odolnost plynárenské soustavy.¹⁸ Balíček má vytvořit první vodíkový trh na světě a nastavit pravidla jeho fungování od certifikace plynů, podmínek jejich přepravy až po nastavení celé tarifní struktury. Nově vytvořená evropská síť provozovatelů vodíkové sítě (ENNOH) bude, podobně jako organizace typu EDSO¹⁹ a ENTSO-E/G²⁰ pro ostatní komodity, podporovat přeshraniční obchod a koordinaci, výstavbu vodíkové infrastruktury a bude vypracovávat konkrétní technická pravidla pro fungování trhu.²¹ Komise také navrhuje nastavení prvních pravidel zjišťování úniku metanu. Producenti a dodavatelé ropy, zemního plynu a uhlí tak budou nově muset emise metanu měřit a vykazovat. Návrh také zakazuje odvětrávání a spalování.²²

d. Strategie EU pro integraci energetického systému

Součástí dekarbonizačního balíčku pro trhy s vodíkem a plynem je také strategie EU pro integraci energetického systému, která navrhuje „konkrétní politická a legislativní opatření na úrovni EU, jež si kladou za cíl postupně utvářet nový integrovaný energetický systém“.²³ Strategie vyzývá k uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“, urychluje elektrifikaci, hlavně v průmyslu

¹⁷ „Commission proposes new EU framework to decarbonise gas markets, promote hydrogen and reduce methane emissions“, Evropská komise, 15. prosince 2021, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_6682.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ European Distribution System Operators, <https://www.edsoforsmartgrids.eu/>.

²⁰ European Association for the cooperation of transmission system operators - for electricity/gas, <https://www.entsoe.eu/>, <https://www.entsog.eu/>.

²¹ „Commission proposes new EU framework to decarbonise gas markets.“

²² „Tisková zpráva: Evropská komise představila návrh nového celoevropského rámce pro dekarbonizaci trhů se zemním plynem, podporu využívání vodíku a snížení emisí metanu“, Evropská komise, 15. prosince 2021, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_21_6682.

²³ „Cesta ke klimaticky neutrálnímu hospodářství: Strategie EU pro integraci energetického systému“, Sdělení Komise Evropskému Parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, 8. července 2020, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52020DC0299>.

a dopravě, a předjímá, že nařízení TEN-E (2020)²⁴ a TEN-T (2021)²⁵ budou plně podporovat integrovanější energetický systém.

2. Které nástroje by měly členské státy a unijní instituce využít ke zvýšení energetické bezpečnosti a nezávislosti na třetích zemích?

Státy Evropské Unie mají mnoho nástrojů, které mohou využít pro boj s vysokými cenami za energie. Už v říjnu roku 2021 Evropská komise představila „toolbox“.²⁶ který má pomoci členským státům taková řešení najít. Krátkodobá opatření zahrnují mimořádnou podporu domácnostem, státní pomoc firmám nebo cílené snížení daní. Ta dlouhodobá zahrnují například podporu investic do obnovitelných zdrojů energie, zvýšení energetické účinnosti budov nebo změnu současné podoby trhu s elektřinou a plynem, například možnost centrálního nákupu plynu a doplnění evropských zásobníků.²⁷ V souhrnu opatření podpoří celkovou nezávislost na dovozu energií z vnějšku EU.

a. REPowerEU

V reakci na ruskou invazi na Ukrajinu představila Evropská komise v březnu tohoto roku plán REPowerEU,²⁸ který stojí na dvou hlavních pilířích – diverzifikaci dodávek plynu do Unie (ať už prostřednictvím vyššího dovozu zkapalněného zemního plynu – LNG, nebo větší produkce zeleného vodíku a biometanu) a snížení spotřeby fosilních paliv v budovách, průmyslu a energetice (například navýšením generačních kapacit obnovitelných zdrojů, zvýšením energetické účinnosti a vyšší elektrifikací průmyslových a jiných procesů).

10. a 11. března se lídři EU na summitu ve Versailles shodli, že nejlepším receptem na vysoké ceny na energie je urychlení zelené transformace. Deklarace z Versailles potvrzuje závazek snížení závislosti na ruském plynu o dvě třetiny do konce roku a dosažení plné nezávislosti EU na dovozu fosilních paliv z Ruska do roku 2030. Podle výkonného místopředsedy Evropské Komise Franse Timmermanse by měly být řešeními do budoucna dovoz zkapalněného plynu, rychlý růst obnovitelných energií a snížení energetické náročnosti budov.²⁹ Energetická nezávislost na Rusku je zároveň cestou k ukončení financování ruské agrese na Ukrajině.

b. Zvýšení přeshraniční kapacity

Větší přeshraniční kapacita díky tzv. interkonektorům slouží hlavně k zajištění bezpečnosti a celkové stability evropské elektrické a plynové sítě. Například Iberský poloostrov je, alespoň pokud jde o trh elektřiny a plynu, stále spíše ostrovem.

²⁴ „Trans-European Networks for Energy“, Evropská komise,

https://energy.ec.europa.eu/topics/infrastructure/trans-european-networks-energy_en.

²⁵ „Trans-European Transport Network“, Evropská komise, https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/infrastructure-and-investment/trans-european-transport-network-ten-t_en.

²⁶ „Tackling rising energy prices: a toolbox for action and support.“

²⁷ „Energy prices: Commission presents a toolbox of measures to tackle exceptional situation and its impacts“, Evropská komise, 13. října 2021,

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_5204.

²⁸ „REPower EU: Joint European Action for more affordable, secure and sustainable energy“, Evropská komise, 8. března 2022, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_1511.

²⁹ Ibid.

Odpovídající přeshraniční kapacita plynové infrastruktury mezi Francií a Španělskem by pak mohla pro evropský trh zpřístupnit četné terminály zkapalněného zemního plynu (LNG), jehož trh je každým rokem likvidnější a stává se trhem globálním. V roce 2019 přitom španělské a francouzské energetické regulační orgány odmítly výstavbu plynovodu Midcat (Midi-Catalonia), který by propojil španělskou a francouzskou plynovou síť přes Pyreneje.³⁰ Aktuální přeshraniční kapacita plynové sítě mezi Francií a Španělskem je pouze 7 miliard metrů krychlových ročně.³¹

Při stále větším zastoupení obnovitelných zdrojů energie v elektrických mixech národních států jsou interkonektory řešením, jak místa s velkou produkcí obnovitelné a jiné elektřiny spojit s místy s velkým odběrem. Navýšení přeshraniční kapacity elektrické sítě ze Španělska do Francie by znamenalo snazší přístup vnitřního energetického trhu EU k levné španělské elektřině z větrných a solárních elektráren. Evropská unie stanovuje členským státům cíl pro přeshraniční kapacitu – alespoň 15 % ve srovnání s instalovanou kapacitou. Přenosová soustava České republiky je dobře propojena se sousedními státy, s přeshraniční kapacitou odpovídající asi 30 % instalované kapacity dalece přesahuje evropský cíl.³²

Více přeshraniční kapacity znamená usnadnění integrace energetických trhů a posouvá EU blíže k cílům energetické unie.

c. Regulace plynových zásobníků a společné nákupy a skladování plynu

Naprostou prioritou pro nadcházející zimu by mělo být včasné naplnění plynových zásobníků pro lepší ochranu spotřebitelů před vysokými cenami nebo případným přerušením dodávek ze strany Ruské federace.

Po osvědčeném centrálně zorganizovaném nákupu vakcín proti covidu-19 už koncem minulého roku v reakci na rychlý růst cen energií slíbila Komise prověření výhod a rizik společného nákupu plynu. Podle eurokomisařky Kadri Simsonové se musí „zvážit řada aspektů: kdo bude platit za nákup a skladování plynu, jak bude plyn přepravován z různých regionů“.³³ EU by mohla plyn nakupovat v době nízkých cen a skladovat pro pozdější využití.³⁴ Podle Evropské komise by se ale efekt nedostavil ihned, jde tedy spíše o dlouhodobější řešení.

V návaznosti na REPowerEU a deklaraci z Versailles představila Evropská komise 22. března 2022 legislativní návrh, který by zavedl povinnost naplnění zásobníků plynu na úroveň alespoň 80 % do zimy letošního roku a na alespoň 90 % pro následující roky. Využívání skladování by dále mělo být motivováno tím, že bude umožněno osvobodit uživatele úložiště od přepravních tarifů na vstupních a výstupních bodech skladování. Na úrovni EU by měla být vytvořena Pracovní skupina pro společné nákupy plynu, která by usnadnila kontakt s dodavateli a zvýšila vyjednávací sílu EU s cílem zajištění dodávek a přiměřených cen.³⁵ Během května by

³⁰ Castro Vélez, „Spain seeks EU funding for ‘green gas’ interconnector to rest of Europe“, Euractiv, 9. března 2022, <https://www.euractiv.com/section/energy/news/spain-seeks-eu-funding-for-green-gas-interconnector-to-rest-of-europe/>.

³¹ „Integration of the Iberian peninsula into the internal energy market“, European Commission factsheet, 27. července 2018, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/document/print/en/memo_18_4622/MEMO_18_4622_EN.pdf.

³² „Czech Republic 2021 - Energy Policy Review“, IEA, 2021, <https://www.iea.org/reports/czech-republic-2021>.

³³ „Státy EU se neshodly na řešení drahých energií, EK zváží společný nákup plynu“, ČTK, 26. října 2021, <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/staty-eu-se-neshodly-na-reseni-drahych-energi-ek-zvazi-spolecny-nakup-plynu/2108676>.

³⁴ Ibid.

³⁵ „Commission outlines options to mitigate high energy prices with common gas purchases and minimum storage obligations“, Evropská komise, 23. března 2022, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_1936.

navíc měla být zveřejněna zpráva Evropské komise o evropském energetickém trhu s návrhem, jak oddělit velkoobchodní cenu elektřiny a cenu za plyn.

Evropští lídři se na Summitu 24. a 25. března 2022 shodli na „dobrovolném společném nákupu zemního plynu, LNG a vodíku“³⁶ a podpořili tak legislativní návrh Komise. Americký prezident Biden při té příležitosti oznámil, že Spojené státy navýší export zkapalněného zemního plynu do EU až o 15 miliard metrů krychlových do konce letošního roku, čímž pokryjí až 10 % ruského vývozu.³⁷

V neposlední řadě je nástrojem, jak zvýšit energetickou bezpečnost a nezávislost dodávek ze třetích zemí, Zelená dohoda pro Evropu.

3. Jakou roli v zajištění evropské energetické bezpečnosti může sehrát Zelená dohoda pro Evropu ve světle událostí posledních týdnů?

V kontextu ruské agrese na Ukrajině české Ministerstvo životního prostředí reagovalo oficiálním vyjádřením, kde označuje Zelenou dohodu pro Evropu za „součást řešení, jak se zbavit závislosti na drahých fosilních palivech“. Ve stejném duchu se vyjádřili ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela a Ministr pro evropské záležitosti Mikuláš Bek.³⁸ Totožnou argumentační linku zastává také výkonný místopředseda Evropské komise Frans Timmermans, který například ve výboru Evropského parlamentu ENVI 7. března prohlásil, že „Zelená dohoda a Fit for 55 se nestaly méně, ale více urgentními vzhledem k výzvě, které jsme nuceni čelit“.³⁹

Klíčové evropské instituce v čele s Evropskou komisí vyjádřily vůli Zelenou dohodu integrovat do nového geopolitického a bezpečnostního rámce, ostatně obdobně jako tomu bylo v posledních dvou letech s pandemií covidu-19.⁴⁰ Kde se tedy cíle v oblasti klimatických politik a cíle z hlediska energetické bezpečnosti prolínají a mohou vzájemně posilovat? Vhodný základ pro tyto úvahy poskytuje nedávný komentář členů evropské sítě Think Sustainable Europe, již je Asociace pro mezinárodní otázky členem. Hlavní východiska komentáře rozvádíme dále.⁴¹

³⁶ „European Council meeting (24 and 25 March 2022), Conclusions“, General Secretariat of the Council, https://www.consilium.europa.eu//media/55082/2022-03-2425-euco-conclusions-en.pdf?utm_source=dsms-auto&utm_medium=email&utm_campaign=European+Council+conclusions%2c+24-25+March+2022.

³⁷ V roce 2021 EU importovala 155 miliard metrů krychlových ruského zemního plynu. Viz „How Europe can cut natural gas imports from Russia significantly within a year“, IEA, 3. března 2022, <https://www.iea.org/news/how-europe-can-cut-natural-gas-imports-from-russia-significantly-within-a-year>.

³⁸ „MŽP reaguje na tvrzení ‘Kvůli ruské invazi na Ukrajinu je Zelená dohoda pro Evropu mrtvá‘“, Ministerstvo životního prostředí, 26. února 2022, https://www.mzp.cz/cz/news_20220226-MZP-reaguje-na-tvrzeni-Kvuli-ruske-invazi-na-Ukrajinu-je-Zelena-dohoda-pro-Evropu-mrtva; Zuzana Kubátová, „Válka je blízko. Mohou přijít i horší scénáře než drahota, říká ministr“, Seznam zprávy, 13. března 2022, <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-byznys-rozhovory-valka-je-blizko-mohou-prijit-i-horsi-scenare-nez-drahota-rika-ministr-193297>; Andrea Procházková, „Každý litr benzínu, který v autech nahradíme elektřinou nebo vodíkem, je dobrý“, Respekt, 25. února 2022, <https://www.respekt.cz/rozhovor/kazdy-litr-ruskeho-benzinu-ktery-v-autech-nahradime-elektřinou-nebo-vodikem-je-dobry>.

³⁹ „Remarks EVP Timmermans on the war in Ukraine“, Evropská komise, 7. března 2022, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_22_1616.

⁴⁰ Viz Plán obnovy a stimulační balíček NextGeneration EU s jejich zelenými cíli, „Recovery plan for Europe“, Evropská komise, https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_en.

⁴¹ „Russia’s war in Ukraine: Why doubling down on the Green Deal is the best strategy“, Euractiv, 10. března 2022, <https://www.euractiv.com/section/energy/opinion/russias-war-in-ukraine-why-doubling-down-on-the-green-deal-is-the-best-strategy/>.

Je očividné, že tématem dalších let bude energetická bezpečnost a soběstačnost. Tu je ovšem nezbytné chápat jako společný cíl celé Unie, a ne jako (nikdy nerealizovatelnou) představu o bezvýhradné zdrojové nezávislosti ČR. Ve skutečnosti je žádoucí přemýšlet o širší zelené strategické autonomii EU, která bude zahrnovat úspory energií, kritických minerálů i dalších materiálů včetně chemických hnojiv, a posílení důrazu na cirkulární ekonomiku. To vše vedené úsilím o snížení závislosti na nestabilních zahraničních dodavatelích.⁴²

Klíčovými prvky unijní energetické strategie do dalších let budou vedle úspor masivní rozvoj obnovitelných zdrojů energie (včetně vodíku a dalších obnovitelných plynů), rozvoj technologií na ukládání energií, obchodování s flexibilitou a posílení mezistátního přenosu v rámci EU. Zelená dohoda pro Evropu k tomu všemu nabízí koncepční a právní rámec, stejně jako bezprecedentní objem investičních prostředků, který jen pro Česko činí kolem bilionu korun do roku 2030.⁴³ Neméně významná je sociální komponenta. Už od loňského roku v kontextu rostoucích spotřebitelských cen probíhají diskuze o solidaritě a spravedlivém rozdělení nákladů a přínosů zelené agendy EU. Nyní lze očekávat jejich další posílení mimo jiné kvůli nerovným dopadům sankcí proti Rusku. Východiska musí řešit jak podporu zelených investic jednotlivců a domácností, tak i kompenzaci zvýšených výdajů za energie, základní zboží a služby.

Konečně je třeba mít na paměti, že veškerá krizová rozhodnutí činěná v těchto dnech a týdnech s sebou přináší rizika, včetně rizik klimatických. Rápidní odklon od dovozu fosilních paliv z Ruska může vést k hledání jiných způsobů pokrytí bezprostředních energetických potřeb, a tyto způsoby mohou být emisně stejně, nebo dokonce více náročné. Krizová opatření je proto třeba provázat s vyjednáváním balíčku Fit for 55 a mitigačními cíli.

4. Které priority by Česko mělo v souvislosti s evropským energetickým trhem prosazovat?

a. Plyn a plynová infrastruktura

Česko, jako mnoho zemí Evropské unie, je prakticky závislé na dovozu zemního plynu z Ruské federace. Na dovozu ropy do ČR se Rusko podílí více než polovinou.⁴⁴ Nejen kvůli větší závislosti na ruském plynu, ale i proto, že neexistují jeho strategické zásoby, jak je tomu v případě ropy, je otázka případného uzavření kohoutků plynu ze strany Ruské federace choulostivější. Pro Česko by tedy mělo být prioritou naplnění zásobníků na plyn během následujícího léta.

Přestože je Česká republika velmi dobře spojená s okolními zeměmi v rámci elektroenergetické soustavy, pokud jde o plynárenskou infrastrukturu, posledním větším projektem byl plynovod EUGAL, zprovozněný v lednu 2020, který přivádí zemní plyn z oblasti Baltského moře do Německa a dál na hranice s Českem. Pro

⁴² Srov. Céline Chaveriat a Tim Gore, „The case for green strategic autonomy“, ECFR, 3. března 2022, <https://ecfr.eu/article/the-case-for-green-strategic-autonomy/>.

⁴³ Aneta Zachová, „Do Česka míří bilion z EU. Pro žadatele jde o velkou výzvu“, Euractiv, 22. listopadu 2021, <https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/do-ceska-miri-bilion-z-eu-pro-zadatele-jde-o-velkou-vyzvu/>.

⁴⁴ „Imports of crude oil in Czech Republic“, MPO, 2016, https://www.mpo.cz/assets/en/energy/statistics/oil-and-oil-products/2017/10/Ropaz2016_rok_tab_1-3-4-6EN.pdf; Zuzana Hodková, „Zachrání Česko ropa ze západu? Bez šance, říká expert“, Seznam zprávy, 3. března 2021, <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-byznys-rozhovory-zachrani-cesko-ropa-ze-zapadu-bez-sance-rika-expert-191541>; Lukáš Vojáček, „Okamžitý zákaz dovozu ruské ropy a plynu by Česko bolel, varují ekonomové“, E15.cz, 9. března 2022, <https://www.e15.cz/valka-na-ukrajine/okamzity-zakaz-dovozu-ruske-ropy-a-plynu-by-cesko-bolel-varuji-ekonomove-1388312>.

zabezpečení energetických dodávek do České republiky by pomohla další integrace národních energetických trhů a více plynové i elektrické přeshraniční kapacity. Český provozovatel přepravní plynové soustavy NET₄GAS zároveň v minulosti odložil plány na nová plynová propojení s Polskem a Rakouskem (projekty BACI a STORK II).⁴⁵ Rozvoj těchto přeshraničních projektů by České republice zpřístupnil terminály LNG v Chorvatsku (Krk) a Polsku (Świnoujście).⁴⁶

b. Rozvoj lokálních energetických zdrojů a jaderné energie

Samozřejmostí je větší důraz na rozvoj lokálních obnovitelných zdrojů energie. Podle EGÚ Brno je technický potenciál fotovoltaiky v ČR až 39 GW,⁴⁷ zatímco instalovaný výkon v roce 2019 dosahoval lehce přes 2 GW. Podle studie AVČR⁴⁸ je potenciál větrné energie v Česku mezi 2 a 7 GW. Oba zdroje by tak mohly každý pokrývat asi 28 % spotřeby elektrické energie. Rozvoj jaderné energetiky je také možnou odpovědí na nutnost snížení závislosti na ruském plynu. Některé z členských států včetně Německa a Belgie už kvůli ruské agresi odložily ústup od jaderné energie.⁴⁹

c. Dekarbonizace průmyslu, teplárenství a dopravy

Za účelem snížení závislosti na fosilních palivech je dále nutné přistoupit k rychlejší dekarbonizaci průmyslu, teplárenství a dopravy. Průmysl je největším konzumentem zemního plynu v Česku, následovaný rezidenčním sektorem a teplárenstvím. Sektor dopravy je zase naprosto zásadním spotřebitelem v případě ropy, podílející se v roce 2019 na celkové spotřebě 67 %, následovaný průmyslem s 27 %.⁵⁰

d. Energetické úspory a energetická účinnost

Tradičně opomíjeným tématem jsou v Česku energetické úspory, a to v rozporu se zásadou energetické politiky EU „energetická účinnost na prvním místě“.⁵¹ Dlouhodobě se nedaří plnit platné cíle ani plně využívat potenciál dedikovaných dotačních programů.⁵² Současná situace na energetických trzích by mohla být využita k nastartování rozsáhlých investic do renovací budov, a podle organizace Budovy 21

⁴⁵ „Desetiletý plán rozvoje přepravní soustavy v České republice 2021-2030“, Net₄Gas, 10. listopadu 2021, https://www.net4gas.cz/files/rozvojove-plany/ntyndp21-30_cz_201110schvalen.pdf.

⁴⁶ „Czech Republic 2021 - Energy Policy Review“, IEA, 2021, <https://www.iea.org/reports/czech-republic-2021>.

⁴⁷ „Jaký je potenciál fotovoltaiky v Česku?“, Solární asociace, 7. ledna 2019, <https://www.solarniasociace.cz/cs/aktualne/15156-jaky-je-potencial-fotovoltaiky-v-cesku>.

⁴⁸ David Hanslian, „Aktualizace potenciálu větrné energie v České republice z perspektivy roku 2020“, Ústav fyziky atmosféry AVČR, 2020, <https://www.csve.cz/img/wysiwyg/file/Potencial-vetrne-energie-2020.pdf>.

⁴⁹ Louise Guillot, „Belgium delays nuclear phaseout amid war worries“, Politico, 19. března 2022, <https://www.politico.eu/article/belgium-delays-nuclear-phase-out-amid-war-worries/>.

⁵⁰ „Czech Republic 2021 - Energy Policy Review“, IEA, 2021, <https://www.iea.org/reports/czech-republic-2021>.

⁵¹ „Energy efficiency first principle“, Evropská komise, https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficiency-targets-directive-and-rules/energy-efficiency-first-principle_en.

⁵² Aneta Zachová a Eva Faltusová, „Česko neumí spořit energie. Pokud se polepší, pomůže domácnostem i klimatu“, Euractiv, 12. října 2021, <https://euractiv.cz/section/energeticka-ucinnost/news/cesko-neumi-sporit-energie-pokud-se-polepsi-pomuze-domacnostem-i-klimatu/>; „Energetické úspory u bytových domů jsou stále minimální. Stát na ně rozdělil jen třetinu plánovaných peněz“, Nejvyšší kontrolní úřad - tisková zpráva, 25. října 2021, <https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/energeticke-uspory-u-bytovych-domu-jsou-stale-minimalni--stat-na-ne-rozdelil-jen-tretinu-planovanych-penez-id12166/>. K východiskům srov. také Oldřich Sklenář, „Návod, jak se zbavit ruského plynu“, Ekolist, 4. března 2022, <https://ekolist.cz/cz/publicistika/nazory-a-komentare/oldrich-sklenar-navod-jak-se-zbavit-ruskeho-plynu>.

tak kupříkladu ušetřit do roku 2030 až 1,8 miliardy kubických metrů zemního plynu z Ruska. Klíčové je i snižování spotřeby energií v průmyslu, mimo jiné s významnou investiční podporou z Modernizačního fondu.⁵³

e. Zelená dohoda a distribuce sociálních dopadů

Ve světle událostí na Ukrajině je nutné postavit se za Zelenou dohodu pro Evropu, která může nejen napomoci k řešení klimatické krize, ale může být i klíčem k ulehčení té energetické. Ukončení importu ruských energetických komodit do Evropské unie však velmi pravděpodobně bude mít na ČR citelné hospodářské dopady.⁵⁴ Klíčovou otázkou k diskusi na vysoké politické úrovni tedy je, jakou cenu je adekvátní zaplatit za zbavení se strategické závislosti na Rusku a vyslání jasného poselství o nepřijatelnosti jeho agrese, a také, kdo má zvýšené náklady nést. V současnosti to jsou totiž vedle firem koncoví spotřebitelé, kdo pociťuje zdánlivě nekončící nárůst cen (nejen) energií a pohonných hmot, což při absenci sociálně mitigačních opatření může vést k přímému ohrožení mnoha domácností chudobou. Debata o energetické bezpečnosti tak musí zákonitě zahrnovat i hledání únosných způsobů distribuce sociálních dopadů.⁵⁵

---

⁵³ Dedikovaný program ENER G ETS pro velký průmysl má indikativní alokaci 13,3 % z fondu, program pro menší provozy ENER G pak 6 % - v součtu se částka může blížit 100 mld Kč na dalších deset let. Viz „Modernizační fond - programy podpory“, Státní fond životního prostředí, <https://www.sfzp.cz/dotace-a-pujcky/modernizacni-fond/programy/>.

⁵⁴ „Okamžitý zákaz dovozu ruské ropy a plynu by Česko bolel, varují ekonomové“.

⁵⁵ Pro různé rozměry těchto úvah, srov. Tomáš Jungwirth a Jan Svoboda, „Klimatická dividenda - co to je a jak by mohla fungovat v Česku?“, AMO, 25. března 2022, https://www.amo.cz/wp-content/uploads/2022/03/Klimaticka-dividenda_final.pdf; „Zvážíme, jak bránit růstu cen energií a surovin. Ve hře je i zastropování, uvedl ministr Jurečka“, ČTK/ iRozhlas, 6. března 2022, https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/marian-jurecka-energie-cena-energiei-zastropovani-dph-zdravovani-inflace_2203061325_jgr; Barbora Pištorová, „Seniory ohrožuje energetická chudoba. Je potřeba velká informační kampaň, varují experti“, Euractiv, 26. ledna 2022, <https://euractiv.cz/section/energetika/news/seniory-ohrozuje-energeticka-chudoba-je-potreba-velka-informacni-kampan-apeluji-experti/>; Karolína Koubová, „Lidé budou přemýšlet, jestli zatopí, nebo si uvaří, obává se dekarbonizace energetiky europoslankyně Vrecionová“, Český rozhlas, 20. prosince 2021, <https://plus.rozhlas.cz/lide-budou-premyslet-jestli-zatopi-nebo-si-uvari-obava-se-dekarbonizace-8644311>.

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničněpolitický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

+420 224 813 460

www.amo.cz

info@amo.cz

Žitná 608/27, 110 00 Praha 1

www.facebook.com/AMO.cz

www.twitter.com/amo_cz

www.linkedin.com/company/amocz

www.youtube.com/AMOCz

Jan Svoboda

Jan Svoboda je analytikem a projektovým koordinátorem AMO. V současnosti se věnuje evropským energetickým a uhlíkovým trhům, energetické transformaci a nízkouhlíkovým zdrojům energie. Absolvoval magisterský obor International Energy na pařížské univerzitě Sciences Po. V rámci studia strávil rok na univerzitě v Bristolu, kde se věnoval problematice změny klimatu a politikám životního prostředí. Dále absolvoval půlroční pobyt na marocké univerzitě Mohameda VI, kde studoval obnovitelné zdroje energie..

jan.svoboda@amo.cz

Tomáš Jungwirth

Tomáš Jungwirth je vedoucím Klimatýmu AMO. Zabývá se výzvami spojenými se změnou klimatu a nízkouhlíkovou transformací, a také sleduje dění ve státech západního Balkánu. Absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, následně studoval demokracii a lidská práva na univerzitách v Bologni a Sarajevu. Naposledy strávil půl roku na stipendijním pobytu na Evropském univerzitním institutu ve Florencii, kde se věnoval problematice klimatické mitigace a adaptace v mezinárodních souvislostech.

tomas.jungwirth@amo.cz

[@tomasjungwirth](https://twitter.com/tomasjungwirth)

Vít Dostál

Vít Dostál je výkonným ředitelem AMO, odborně se zaměřuje na českou zahraniční a evropskou politiku, střeoevropskou spolupráci a polskou zahraniční a vnitřní politiku. Vít s Asociací spolupracuje od roku 2006, je členem AMO. Je autorem a editorem řady publikací věnovaných české zahraniční politice a střední Evropě. V roce 2017 ukončil dizertační práci na téma „Paradiplomacie českých krajů“ doktorský program Evropských studií na Masarykově univerzitě v Brně.

vit.dostal@amo.cz

[@VitDostal](https://twitter.com/VitDostal)